

Sisältö

1. Ilmoitusmenettely arvonlisäverotuksessa Ahvenanmaan kaupassa	1
1.1. Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välinen tuonti ja vienti	1
Miten käteisasiakas maksaa veron?	1
Miten hakeudutaan rekisteröidyksi asiakkaaksi?	2
Miten rekisteröity asiakas maksaa veron?	2
1.2. Erityistilanteet Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välisessä tuonnissa ja viennissä	4
Tavaran korjaus tai muu ulkoinen jalostus	4
1.3. EU-tavaroiden tuonti Manner-Suomen kautta Ahvenanmaalle.....	6
1.4. Tuonti Ahvenanmaalle toisista EU-jäsenvaltioista ja vienti Ahvenanmaalta toisiin EU-jäsenvaltioihin	7
Yhteisötavaran tuonti	7
Yhteisötavaran vienti	8
Erikoistilanteet	8
1.5. Ruotsin Mälardalenin alueen ja Ahvenanmaan välinen kauppa.....	9
1.6. Kauppa yhteisön muiden veroalueeseen kuulumattomien alueiden kanssa	9
Tuonti.....	9
Vienti.....	9
1.7. Kauppa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa.....	10
2. Ilmoitusmenettely valmisteverotuksessa Ahvenanmaan kaupassa.....	10
Verotettujen tuotteiden siirto verorajan yli	11
Verottamattomien tuotteiden siirto verorajan yli	11

1. Ilmoitusmenettely arvonlisäverotuksessa Ahvenanmaan kaupassa

1.1. Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välinen tuonti ja vienti

Ilmoitusmenettely riippuu siitä, onko kysymyksessä käteisasiakas vai rekisteröity asiakas. Tavanomaisesta poikkeavia menettelyjä aiheuttavat mm. tavaran korjaus ja muu ulkoinen jalostus, väliaikainen tuonti ja vienti, käytettyjen tavaroiden tuonti Ahvenanmaalle sekä postilähettykset.

Miten käteisasiakas maksaa veron?

Käteisasiakas on yksityishenkilö tai yritys, jolla ei ole verorajanumeroa. Käteisasiakkaana toimivalla yrityksellä, joka on arvonlisäverovelvollinen Suomessa, on kotimaan arvonlisäverotuksessa vähennysoikeus laissa säädetyin edellytyksin verorajalla maksamastaan arvonlisäverosta.

1. Käteisasiakas ilmoittaa tavaran verotettavaksi esittämällä Tullille tavaraa koskevan kauppalaskun kopion saaristolautalla olevaan Tullin postilaatikkoon tai toimittaa verorajailmoituksen Maarianhaminan tulliin.
2. Kauppalaskusta on käytävä ilmi sekä myyjän että ostajan yhteystiedot ja niiden lisäksi kauppalaskun numero, päivämäärä sekä tavaran arvo ilman arvonlisävero.
3. Maarianhaminan tulli laskee arvonlisäveron ja käteisasiakas saa verotuspäätöksen.

4. Käteisasiakkaan antaessa verorajailmoituksen Maarianhaminan tulliin hän voi maksaa arvonlisäveron joko käteisellä, pankkikortilla tai tilisiirrolla viimeistään 10. päivänä Tullilta saadun verotuspäätöksen päiväyksestä. Tilisiirrolla tapahtuvassa arvonlisäveron maksussa tavara jää Tullin, kunnes verot on maksettu.

Miten hakeudutaan rekisteröidyksi asiakkaaksi?

Maarianhaminan tulli myöntää hakemuksesta (**hakemuslomake 580s**) verorajanumeron sellaiselle arvonlisäverovelvolliselle, joka harjoittaa säännöllistä kauppaa Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä. Tätä numeroa voidaan käyttää ainoastaan verorajakaupassa Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä.

Hakemuslomakkeen rekisteröidyksi veroraja-asiakkaaksi löydät tullin.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet/Muita tullilomakkeita. Lomakkeita saa myös Maarianhaminan tullista

Verorajanumeron hankkiminen on maksutonta. Jos ostajalla tai myyjällä on verorajanumero, veroa ei tarvitse maksaa rajalla, vaan veroilmoitus annetaan ja vero maksetaan jälkikäteen kuukausittain. Ostajat tai myyjät voivat käyttää myös huolintaliikettä asiamiehenään. Huolintaliike on käytännössä aina rekisteröity asiakas.

Myyjä ja ostaja voivat sopia keskenään kumpi hoitaa maksun ja siihen liittyvät tullimuodollisuudet. Jos käytetään myyjän verorajanumeroa, myyjä maksaa arvonlisäveron Tullille ja laskuttaa ostajalta verottoman hinnan lisäksi maksamansa asiamiesarvonlisäveron.

Rekisteröitymistä koskeviin kysymyksiin vastaa

Mariehamns tull
PL 40, 22101 Mariehamn
puh. 020 391110 (vaihe), 020 492 6026
sähköposti: atp.skattegrans(at)tulli.fi

Myös mahdolliset muutokset rekisteröidyn veroraja-asiakkaan yhteys- ym. tietoihin voi lähettää Maarianhaminan tulliin.

Miten rekisteröity asiakas maksaa veron?

Rahtikirja verorajailmoituksena

Verorajalla rekisteröidyn asiakkaan arvonlisäveroilmoitukseksi (verorajailmoitukseksi) riittää kuljetusta varten tehty rahtikirja. Ilmoitus on annettava jokaisesta verorajan yli kuljetettavasta tavaraerästä erikseen. Rekisteröity asiakas antaa lisäksi kuukausittain varsinaisen veroilmoituksen, kuten jäljempänä selostetaan.

Rahtikirjassa on oltava seuraavat tiedot:

- tavaran myyjän ja ostajan nimi sekä yhteystiedot
- tavaran laji
- kokonaispaino
- veron maksajan verorajanumero.

Mikäli rahtikirjasta puuttuu verorajanumero, kyseessä katsotaan olevan käteisasiakas, jolloin verotus suoritetaan käteisasiakkaan menettelyllä.

Veroilmoitus ja yhteenvetoilmoitus

Rekisteröidyn asiakkaan on rahtikirjan lisäksi annettava **veroilmoitus** (lomake 118As) ja maksettava arvonlisävero verokausittain. Verokausi on kalenterikuukausi. Kunkin verokauden aikana tapahtuneista verorajakaupoista on annettava veroilmoituksen lisäksi **yhteenvetoilmoitus** (lomake 118s tai 148s, laajennettu ilmoitus). Nämä ilmoitukset on toimitettava viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 15. päivänä.

Hakemuslomakkeen rekisteröidyksi veroraja-asiakkaaksi löydät tulli.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet/Muita tullilomakkeita. Lomakkeita saa myös Maarianhaminan tullista

Mikäli kalenterikuukauden aikana ei ole ollut verorajakauppaa Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä, ei veroilmoitusta tarvitse antaa. Veroilmoitus tehdään **ostaja-** tai **myyjä**kohtaisesti.

Veroilmoituksessa (lomake 118As) ilmoitetaan mm. seuraavat tiedot:

- ilmoittajan nimi, osoite ja yhteystiedot, y-tunnus ja verorajanumero
- jakson numero ja toimituksen suunta (Ahvenanmaa <-> Manner-Suomi)
- ostajan tai myyjän nimi, osoite ja yhteystiedot, y-tunnus
- tavaran toimituspäivä, kauppalaskun numero, veroton summa, verotusarvo, verokanta ja veron määrä verokannoittain eriteltynä.

Yhteenvetoilmoitus toimitetaan yhdessä veroilmoitusten kanssa. Sekä yhteenvetoilmoitus että veroilmoitukset on toimitettava kahtena kappaleena.

Yhteenvetoilmoituksessa (lomake 118s tai 148s) on oltava seuraavat tiedot:

- ilmoittajan/myyjän nimi, osoite, y-tunnus, verorajanumero
- tuonti Ahvenanmaalle tai Manner-Suomeen
- päivämäärä ja jakso
- jakson verottomat summat, verotusarvot ja veron määrät verokannoittain
- arvonlisäveron määrä yhteensä
- veroilmoitusten lukumäärä
- ilmoittajan allekirjoitus.

Rekisteröidyn asiakkaan on säilytettävä kopiot vero- ja yhteenvetoilmoituksista vähintään kolme vuotta.

Rekisteröidyn asiakkaan on maksettava yhteenvetoilmoituksestaan ilmenevä arvonlisävero viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 15. päivänä. Vero maksetaan Tullihallituksen tilille.

Veron määräytyminen

Myynnistä suoritettavan veron peruste on vastike ilman veron osuutta. Vastikkeella tarkoitetaan myyjän ja ostajan väliseen sopimukseen perustuvaa hintaa, joka sisältää kaikki hinnallisat, kuten rahti- ja vakuutuskustannukset.

Tavaroista, joiden kokonaisarvo on enintään 22 euroa, ei kanneta arvonlisäveroa, eikä niitä tarvitse ilmoittaa vero- ja yhteenvetoilmoituksessa. Arvo ilmoitetaan pakettiosoitekortissa. Verottomuus ei koske tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia eikä hajuvesiä.

Arvonlisäveroa ei myöskään kanneta, jos tavarahan vero on alle 10 euroa paitsi kun kyseessä ovat yksityiselle henkilölle lähetetyt alkoholijuomat ja tupakkatuotteet. Jos kyse on tavarasta, josta ei kanneta veroa veron määrän jäädessä alle 10 euron, tavarahan arvo on kuitenkin ilmoitettava veroilmoituksessa rivitietona, mutta sen voi vähentää loppusummasta vero- ja yhteenvetoilmoituksessa.

Rahtikulut voidaan ilmoittaa joko veroilmoituksissa (jolloin käytetään yhteenvetoilmoituslomaketta 118s) toimituksen yhteydessä tai yhteissummana yhteenvetoilmoituksessa (jolloin käytetään lomaketta 148s, laajennettu ilmoitus). Kohdassa "korjaus edelliseen jaksoon" ei voida vähentää edellisen jakson liian suurta arvonlisäveron määrää.

Ks. Verohallinnon julkaisu 176.08, 1.12.2008, Ahvenanmaan veroraja arvonlisäverotuksessa verohallinnon sivuilla www.vero.fi.

1.2. Erityistilanteet Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välisessä tuonnissa ja viennissä

Tavarahan korjaus tai muu ulkoinen jalostus

Korjattaessa, valmistettaessa tai muuten jalostettaessa tavaraa verorajan toisella puolella arvonlisävero kannetaan vain jalostus- ja rahtikustannuksista. Vietäessä tavaraa jalostettavaksi, Tullille on annettava kirjallinen jalostusselvitys (esimerkiksi proforma-lasku), josta on käytävä ilmi

- omistaja/lähtettäjä
- tavarahan kuvaus
- tavarahan arvo
- vastaanottaja/jalostuksen suorittaja
- tehtävät toimenpiteet (jalostus, korjaus jne)
- arvioitu tavaroiden palautusaika.

Tavaroiden palautuksesta on ilmoitettava Tullille.

Rekisteröity veroraja-asiakas

Rekisteröity veroraja-asiakas antaa tavaroiden palautuksen yhteydessä Tullille rahtikirjan ja jalostusselvityksen. Lisäksi on annettava veroilmoitus ja yhteenvetoilmoitus viimeistään verokautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 15. päivänä.

Käteisasiakas

Käteisasiakas antaa tavaroiden palautuksen yhteydessä Tullille verorajaselvityksen ja jalostusta koskevan kauppalaskun sekä maksaa jalostus- ja rahtikustannuksista arvonlisäveron.

Ilmoituslomake **selvitys sisäisestä/ulkoisesta jalostuksesta** (742s) löytyy tulli.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet/Muita tullilomakkeita. Lomakkeen saa myös Maarianhaminan

tullista.

Tavaran väliaikainen tuonti ja vienti verorajan yli

Kun tavaroita kuljetetaan verorajan yli tilapäisesti ja palautetaan takaisin käytön jälkeen muuttumattomina, kyse on väliaikaisesta tuonnista tai viennistä. Tämä on verotonta vain tietyissä tapauksissa.

1. Tavaran siirto verorajan yli edellyttää kirjallista ilmoitusta, joka annetaan Tullille kahtena kappaleena (lomakkeen saa Tullilta).
2. Tulli leimaa toisen kappaleen, joka jätetään Tulliin kunnes tavarat palautetaan käytön jälkeen.
3. Tulli vahvistaa päivän, jolloin tavarat on palautettava. Jos aika ylitetään, voi Tullilta pyytää väliaikaiselle tuonnille pidennystä.
4. Mikäli tavaraa ei palauteta sille määrättyyn palautuspäivään mennessä, siitä kannetaan arvonlisävero.

Poikkeuksena tästä menettelystä ovat suuret työkonet, esim. nosturit. Näiden väliaikaiseen **tuontiin** on pyydetävä Maarianhaminan tullin kirjallinen lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei vastaavaa tavaraa ole saatavilla Ahvenanmaalla. Lupa on esitettävä Tullille verorajaa ylitettäessä.

Lomakkeet **rajanylitysasiakirja** (740s) ja **hakemus Ahvenanmaalle tapahtuvaa väliaikaista maahantuontia varten** (741s) löytyvät tull.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet/Muita tullilomakkeita. Lomakkeita saa myös Maarianhaminan tullista.

Käytettyjen tavaroiden tuonti Ahvenanmaalle

Käytettyjen tavaroiden kaksoisverotus pyritään poistamaan antamalla tuontihuojennus tavarankäytöhintaan sisältyvästä piilevästä verosta. Tuontihuojennusmenettelyä voidaan soveltaa, kun tavara maahantuodaan muualta Suomesta tai muista jäsenvaltioista Ahvenanmaan maakuntaan tai maakunnasta muualle Suomeen.

Tavaran hankintahintaan sisältyvällä piilevällä verolla tarkoitetaan liikevaihto- tai arvonlisäveroa, joka tavarasta on ollut suoritettava Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa sen verollisen hankinnan yhteydessä ja jota ei ole voitu vähentää ja joka edelleen sisältyy tavarankäytöhintaan. Maahantuojan on esitettävä selvitys piilevän veron määrästä, jotta tuontihuojennusmenettelyä voidaan soveltaa. Tuontihuojennusta on selvitetty tarkemmin Tullihallituksen tiedotuksia -lehdessä nro 273/1999.

Postilähettykset verorajan yli

Rekisteröidyllä veroraja-asiakkaalla ja käteisasiakkaalla on erilaiset menettelyt, kun tavaraa kuljetetaan Ahvenanmaan maakunnan ja muun Suomen välillä.

Rekisteröity veroraja-asiakas

Veroraja-asiakkaan, joka toimii joko lähettäjänä tai vastaanottajana, on merkittävä selvästi verorajanumero pakettiosoitteeseen, mikäli hän haluaa käyttää veroraja-asiakkaan ilmoitusmenettelyä ja maksuaikaa. Pakettiosoitteeseen merkitään sen asiakkaan verorajanumero, joka antaa vero- ja yhteenvetoilmoituksen Tullille ja maksaa arvonlisäveron tavarasta. Rekisteröity veroraja-asiakas antaa postilähetyksistä vero- ja yhteenvetoilmoituksen samalla tavalla kuin kuljettaessa tavaraa muulla tavoin.

Tavaroita sisältävissä kirjelähetyksissä käytetään rajanylitysasiakirjana joko vihreää tullilipuketta tai postin pakettiosoitteeseen.

Jos lähetyksen rajanylitysasiakirjaan ei ole merkitty lähettäjän tai vastaanottajan verorajanumeroa, lähetykseen sovelletaan käteisasiakkaan menettelyä ja asiakas joutuu maksamaan arvonlisäveron ennen kuin lähetys luovutetaan hänelle.

Käteisasiakas

Ahvenanmaan Posti käsittelee käteisasiakkaiden postilähetyksiä sekä tuotaessa tavaraa Ahvenanmaalle että vietäessä Manner-Suomeen. Tärkeää on, että asiakkaalla on esitettävänä veroton lasku Postissa, kun tavara luovutetaan Ahvenanmaalla.

Jos tavara myydään Ahvenanmaalta Manner-Suomeen, myyjä toimii vastaanottajan asiamiehenä ja maksaa arvonlisäveron hänen puolestaan. "Asiamiesarvonlisävero" laskutetaan ostajalta ja ostaja saa tullauspäätöksen myyjältä.

Tavarasta, joka lähetetään verorajan toiselle puolelle väliaikaisesti esim. korjattavaksi tai näyttelyyn, on tehtävä merkintä tällaisesta erikoiskohtelusta pakettiosoitteeseen. Sama tieto on annettava veroilmoituksessa.

1.3. EU-tavaroiden tuonti Manner-Suomen kautta Ahvenanmaalle

Kun Ahvenanmaalainen arvonlisäverovelvollinen yritys ostaa tavaraa siten, että tavara kuljetetaan jostakin jäsenvaltiosta Manner-Suomeen tai Manner-Suomesta toiseen jäsenvaltioon, kysymys on yhteisökaupasta. Tämän jälkeen yritys voi siirtää tai siirättää tavaran omissa nimissään verorajan yli. Vastaavasti Ahvenanmaalainen arvonlisäverovelvollinen yritys voi siirtää tai siirättää tavaransa ensin Manner-Suomeen ja sen jälkeen sieltä edelleen toiseen yhteisömaahan yhteisötoimituksena. Tavaransäilytyksessä verorajan yli noudatetaan tavanomaista verorajamenettelyä. Tavara ilmoitetaan Tullille veroilmoituksena käytettävällä asiakirjalla, joita ovat esimerkiksi rahtikirja tai postilähetyksissä pakettiosoitteeseen. Rekisteröidyn asiakkaan vero- ja yhteenvetoilmoitus annetaan Tullille viimeistään tavaransäilytyksen saapumista seuraavan toisen kalenterikuukauden 15. päivänä.

Tarkempia ohjeita yhteisökaupasta löytyy tiedotteesta THT 151/06 (kohta 3) tai Verohallituksen julkaisusta nro 175, Arvonlisäverotus EU-tavarakaupassa (www.vero.fi).

Lisätietoa:

Mariehamns tull
PL 40, 22101 Mariehamn
puh. 020 391110 (vaihde), 020 492 6026
sähköposti: atp.skattegrans(at)tulli.fi

1.4. Tuonti Ahvenanmaalle toisista EU-jäsenvaltioista ja vienti Ahvenanmaalta toisiin EU-jäsenvaltioihin

Arvonlisäveron yhteisökaupan säännöksiä ei sovelleta sellaisiin tavaramyynteihin, joissa tavara lähtee Ahvenanmaan maakunnan alueelta johonkin jäsenvaltioon, eikä sellaisiin ostoihin, joissa tavara saapuu toisesta jäsenvaltiosta Ahvenanmaan maakuntaan. Ahvenanmaan maakuntaan sijoittautunut Suomessa arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröity elinkeinonharjoittaja voi suorittaa yhteisömyyntejä ja -hankintoja EU-alueella, mutta näissä tilanteissa tavara ei saa lähteä Ahvenanmaan maakunnan alueelta eikä saapua ostajalle maakunnan alueelle.

Lisätietoja yhteisökaupasta löytyy Verohallituksen julkaisusta nro 175, Arvonlisäverotus EU-tavarakaupassa (www.vero.fi).

Yhteisötavaran tuonti

Yhteisötavara kuljetetaan Ahvenanmaalle **sisäisen passituksen** menettelyssä. Tavara on tulliselvitettävä Ahvenanmaalle saavuttaessa.

Yhteisötavarasta, joka on kuljetettu meriteitse, on annettava tullii-ilmoitus 45 päivän sisällä tavarán saapumisesta. Jos kuljetustapa on joku muu, esim. postitse, ilmoitus annetaan 20 päivän sisällä. Tavara asetetaan tullimenettelyyn kirjallisella tullaúsilmoituksella, yleensä SAD-lomakkeella tai elektronisesti (EDI-asiakas). Yksityishenkilön ei tarvitse antaa tullii-ilmoitusta SAD-lomakkeella, vaan esittää ainoastaan veroton lasku Tullille.

Jos tavara ilmoitetaan Tullille epätäydellisellä paperimuotoisella tullii-ilmoituksella, täydentävä ilmoitus on jätettävä Tullille seitsemän päivän kuluessa epätäydellisen ilmoituksen hyväksymisestä. Jos tavara ilmoitetaan sähköisesti, täydentävä ilmoitus on jätettävä Tullille 10 päivän kuluessa epätäydellisen ilmoituksen hyväksymisestä.

Jos tavarán arvo on alle 1 000 euroa, yritys voi myös jättää suullisen ilmoituksen Tullille. Suullinen ilmoitus hyväksytään, kun

- tavarat tuodaan EU-maasta
- tavarán arvo on alle 1000 euroa
- tuonti on satunnaista
- ilmoituksen tekijänä ei ole huolintaliike tai muu edustaja.

Valmisteveronalaisista tavaroista jätetään valmisteveroilmoitus Tullille, ja vero maksetaan.

Koska Ahvenanmaa kuuluu EU:n tullialueeseen, ei tullia kanneta, eikä alkuperätodistusta tarvitse esittää.

Yleisimmin käytössä oleva tullimenettely on luovutus vapaaseen liikkeeseen. Käteisasiakas maksaa arvonlisäveron ennen kuin tavara luovutetaan. Rekisteröidylle asiakkaalle tavara luovutetaan, kun tulli-ilmoitus on jätetty.

Hakemuslomake Tullin rekisteröidyksi asiakkaaksi (tullilomake nro 233s) täytetään ja lähetetään Tullihallitukselle. Tärkeää on, että asiakas merkitsee ruudun ”tuonti Ahvenanmaalle muista EU-maista”. Muuten Tullihallitus vaatii vakuuden, niin kuin kolmansien maiden kaupassa.

Valuuttakurssit julkaistaan THT:ssä (Tullihallituksen tiedotuksia). THT:t löydät tull.fi:stä osiosta Suomen tulli/Julkaisut ja esitteet.

Kun tavara kolmansista maista on tulliselvitetty jossain EU-maassa, tavara voi vapaasti liikkua EU-maiden välillä. Tavaraa tuotaessa Ahvenanmaalle, joka ei kuulu EU:n veroalueeseen, arvonlisävero ja tarvittaessa myös valmistevero maksetaan Tulliin.

Yhteisötavaran vienti

Tulli-ilmoituksena käytetään SAD-lomaketta sen liitteenä kauppalaskua, jossa hinta on ilmoitettu arvonlisäverottomana. Tavara kuljetetaan Ahvenanmaalta **sisäisen passituksen** menettelyssä. Lue lisää tull.fi:stä osiosta Verotus/Ahvenanmaan erityisasema.

Jos tavaran arvo on alle 1000 euroa, niin yritys voi käyttää helpotettua menettelyä, jossa kauppalasku tietyillä edellytyksillä korvaa SAD- lomakkeen. Edellytykset selviävät THT:sta 285/2002.

SAD-lomake löytyy tull.fi-palvelusta osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet.

Paperinen vienti-ilmoitus, SAD-lomake, on käytössä 31.10.2009 saakka. **Sen jälkeen on kaikki vienti-ilmoitukset annettava sähköisesti käyttäen joko sähköisiä sanomia tai Tullin Internet-sivuilla olevaa netti-ilmoitusta.** Lisätietoa tull.fi:ssä Vienti-osiossa.

Erikoistilanteet

Tavara voidaan asettaa muihin tullimenettelyihin, joita ovat väliaikainen maahantuonti, sisäinen jalostus (esim. korjaus) tai tullivarastointi. Näissä tapauksissa arvonlisäveroa ei makseta maahantuontivaiheessa.

Tullin nettisivuilta löytyy myös muita ohjeita yrityksille eri tullimenettelyistä. SAD-lomakkeen täyttö verkossa Tullin sivuilla on myös mahdollista.

Ahvenanmaan kauppakamarin verkkosivuilta voit myös tallentaa SAD-lomake omalle tietokoneellesi.

Lisätietoa: THT 151/1997.

Ahvenanmaan tullipiirin autoverotusyksikkö vastaa kysymyksiin, jotka koskevat ajoneuvojen tuontia verorajan yli. Sähköposti: atp.bilbeskatning(at)tulli.fi

1.5. Ruotsin Mälardalenin alueen ja Ahvenanmaan välinen kauppa

Suomen ja Ruotsin tulliviranomaiset ovat sopineet rajatulliyhteistyösopimuksen nojalla tietyistä menettelyistä, joilla on yksinkertaistettu säännöllisessä lauttaliikenteessä Grisslehamnin ja Eckerön sekä Kapellskärin ja Maarianhaminan välillä kuljetettavien tavaroiden ilmoitusmenettelyä. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että sekä **ruotsalainen** tuonti- ja vienti-ilmoitus että **suomalainen** tuonti- ja vienti-ilmoitus annetaan Ahvenanmaalla.

Tätä yksinkertaistettua verorajaselvitysmenettelyä sovelletaan näiden alueiden välisissä tuonneissa ja vienneissä kumpaankin suuntaan. Kun tavaraa kuljetetaan Ruotsin Mälardalenin alueen ja Ahvenanmaan (Grisslehamn-Eckerö / Kapellskär-Maarianhamina) välisessä lauttaliikenteessä, sekä Ruotsin että Suomen tulliselvitykset käsitellään Eckerön tai Maarianhaminan tullissa. Näiden alueiden välisessä kaupassa tavaraa ei siis kuljeteta sisäisen passituksen menettelyssä vaan Ahvenanmaan tulliviranomaiselle annetaan samalla kertaa sekä ruotsalainen vienti- tai tuonti-ilmoitus että suomalainen tuonti- tai vienti-ilmoitus.

Tulli-ilmoituksina käytetään SAD-lomaketta ja niiden liitteenä kauppalaskua, jossa hinta on ilmoitettu arvonlisäverottomana. Suomalaisissa tulli-ilmoituksissa tuonnissa Ruotsista Ahvenanmaalle ja viennissä Ahvenanmaalta Ruotsiin tullausarvo ilmoitetaan euroina ja arvonlisävero maksetaan euroissa. Ruotsalaisissa tulli-ilmoituksissa tuonnissa (eli fyysisesti viennissä) Ahvenanmaalta Ruotsiin ja viennissä (fyysisesti tuonnissa) Ruotsista.

Ahvenanmaalle tullausarvo ilmoitetaan Ruotsin kruunuina ja arvonlisävero maksetaan kruunuissa. Ruotsalaista pankkikorttia ei voi käyttää maksuvälineenä.

Koska Ahvenanmaa kuuluu EU:n tullialueeseen, tulleja ja muita tuontiveroja ei kanneta eikä tulli-ilmoituksiin tarvitse liittää alkuperätodistuksia.

SAD-lomake löytyy tulli.fi-palvelusta osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet.

Lisätietoa: [www.tullverket.se /Handel med Åland](http://www.tullverket.se/Handel%20med%20Åland)

1.6. Kauppa yhteisön muiden veroalueeseen kuulumattomien alueiden kanssa

Tuonti

Tavara kuljetetaan Ahvenanmaan ja yhteisön muiden veroalueeseen kuulumattomien alueiden välillä **sisäisen passituksen** menettelyssä. Tavarasta annetaan tulli-ilmoitus SAD-lomakkeella sekä veroton kauppalasku arvonlisäveron kantamiseksi, tarvittaessa valmisteverotuksen toimittamiseksi.

Vienti

Tavarasta annetaan tulli-ilmoitus SAD-lomakella ja tavara kuljetetaan Ahvenanmaalta **sisäisen passituksen** menettelyssä. SAD-lomake löytyy Tulli.fi-palvelusta osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet.

Sisäisestä passituksesta lisätietoa tull.fi:ssä osiossa Verotus/Ahvenanmaan erityisasema

Paperinen vienti-ilmoitus, SAD-lomake, on käytössä 31.10.2009 saakka. **Sen jälkeen on kaikki vienti-ilmoitukset annettava sähköisesti käyttäen joko sähköisiä sanomia tai Tullin Internet-sivuilla olevaa netti-ilmoitusta.** Lisätietoa tull.fi:ssä Vienti-osiossa.

1.7. Kauppa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa

Vientiä Ahvenanmaalta EU:n ulkopuolisiin eli ns. kolmansiin maihin (esim. Venäjä) ja tuontia näistä maista Ahvenanmaalle koskevat samat säännökset ja niiden soveltamisesta annetut ohjeet kuin EU:n ja kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa yleensäkin. Tavara, joka tuodaan kolmansista maista Ahvenanmaalle ja kuljetetaan Manner-Suomen kautta, on passitettava Maarianhaminan tulliin. Maarianhaminan tulli asettaa tavaran tullimenettelyyn ja kantaa mahdolliset tullit, tuontiverot ja arvonlisäverot.

Lisätietoja tavaran viennin arvonlisäverotuksesta verohallinnon internet-sivuilla (www.vero.fi) arvonlisäverotusta koskevista ohjeista.

2. Ilmoitusmenettely valmisteverotuksessa Ahvenanmaan kaupassa

Alkoholi ja alkoholijuomat, tupakkatuotteet, nestemäiset polttoaineet sekä sähkö ja eräät polttoaineet kuuluvat Euroopan unionin harmonoidun eli yhdenmukaistetun valmisteverotusjärjestelmän piiriin.

Suomessa kannetaan lisäksi valmisteveroja virvoitusjuomista, eräistä juomapakkauksista ja mäntyöljystä. Lisäksi voiteluöljyistä ja -valmisteista kannetaan erityistä öljyjätämaksua.

Ahvenanmaalla sovelletaan samaa verotusmenettelyä kuin Manner-Suomessa. Valmisteveron alaisten tuotteiden siirrosta verorajan yli eli Manner-Suomesta Ahvenanmaalle tai päinvastoin on kuitenkin aina tehtävä veroilmoitus.

Ahvenanmaan ja Manner-Suomen välillä siirrettävät tuotteet verotetaan valmisteverotuslainsäädännön mukaisesti tuontina yhteisön ulkopuolelta. Verovelvollinen on pääsääntöisesti tuotteiden maahantuoja *valmisteveroasemansa* mukaisesti joko

- (1) valtuutettuna varastonpitäjänä,
- (2) rekisteröitynä elinkeinonharjoittajana tai
- (3) rekisteröimättömänä elinkeinonharjoittajana (eli valmisteveron alaisten tuotteiden satunnaisena maahantuojana).

Rekisteröimättömän elinkeinonharjoittajan valmisteverotusmenettely on erilainen riippuen siitä, onko hän Tullin käteisasiakas vai rekisteröity asiakas:

- **rekisteröidyn asiakkaan** on annettava veroilmoitus kotipaikkansa tullipiirille kahden arkipäivän kuluessa tuotteiden vastaanottamisesta ja maksettava verot 10 arkipäivän kuluessa vastaanotosta

- **käteisasiakkaalta** valmisteverot kannetaan tullaussäännösten mukaisesti käteistullauspisteessä, ja tuotteet luovutetaan hänelle vasta, kun verot on maksettu (tai niiden maksamisesta on asetettu vakuus).

Verotettujen tuotteiden siirto verorajan yli

Kun verorajan yli siirretään jo verotettuja valmisteveron alaisia tuotteita kaupallisessa tarkoituksessa, käytetään poistumistullitoimipaikalle toimitettavaa palautushakemus/veroilmoitus – lomaketta (145s). Menettely on sama sekä harmonoitujen ja kansallisten valmisteverojen alaisten tuotteiden kohdalla. Palautushakemus/veroilmoitus löytyy tull.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/lomakkeet/valmisteverotuksen lomakkeet.

Tuotteiden myyjä (eli viejä) hakee lomakkeella palautusta jo maksetusta valmisteverosta viennin perusteella ja ilmoittaa samalla tuotteet verotettavaksi. Viejälle annetaan sekä palautus- että verotuspäätös. Koska päätöksessä veronpalautus kuitataan suoritettavalla verolla, on viejän ja vastaanottajan käytännössä oltava yksi ja sama yritys. Koska sekä kannettava vero että palautettava määrä ovat samansuuruiset, veroa ei käytännössä kanneta eikä palauteta. Veroa ei kuitenkaan voida palauttaa yksityishenkilön viemistä tuotteista.

Verottamattomien tuotteiden siirto verorajan yli

Vain Tullin hyväksymällä **valtuutetulla varastonpitäjällä** on oikeus siirtää tuotteita verottomina verorajan yli.

Kun harmonoitujen valmisteverojen alaisia tuotteita (eli tupakkatuotteita, alkoholia, alkoholijuomia ja nestemäisiä polttoaineita) siirretään verottomasti varastosta verorajalle, kuljetettavat tuotteista on esitettävä **hallinnollinen saateasiakirja** (618s) poistumistullitoimipaikassa. Tullista asiakkaan varastoon tavara kuljetetaan **passitusmenettelyssä**. Hallinnollinen saateasiakirja löytyy tull.fi:stä osiosta Sähköinen asiointi/lomakkeet/valmisteverotuksen lomakkeet.

Siirrettäessä kansallisten valmisteverojen alaisia tuotteita tuotteet asetetaan normaalisti vientimenettelyyn SAD-lomakkeella. Vienti osoitetaan tarvittaessa vienti- ja kuljetusasiakirjoilla sekä kauppakirjalla. SAD-lomake löytyy tull.fi-palvelusta osiosta Sähköinen asiointi/Lomakkeet.

Valtuutetun varastonpitäjän lähettämien ja verorajan ylittäneiden tuotteiden verotus toimitetaan **vastaanottajan valmisteveroaseman mukaisesti**.

Jos vastaanottaja ei ole valtuutettu varastonpitäjä eikä tuotteita siis voida siirtää verottomaan varastoon, verotuksessa voidaan kuitenkin noudattaa *yksinkertaistettua menettelyä*, jonka mukaisesti tuotteet lähettänyt valtuutettu varastonpitäjä toimii ostajan puolesta itse samalla vastaanottajana.

Tässä vastaanottajan asemassa hän ei kuitenkaan voi toimia valtuutettuna varastonpitäjänä, vaan vain joko rekisteröitynä tai rekisteröimättömänä elinkeinonharjoittajana sen mukaan, minkä luvan Tullihallitus on hänelle myöntänyt tällaisia verorajatoimituksia varten.

Tämän menettelyn etuna on, että ostaja saa tuotteet verollisina, eikä hänen näin ollen tarvitse asioida Tullin kanssa valmisteverojen maksamiseksi, koska tuotteiden lähettäjän (eli myyjän) velvollisuutena on sekä ilmoittaa tuotteet Tullille että maksaa niistä valmisteverot vastaanottajan (eli ostajan) puolesta.